

Överenskommelse om samverkan 2012-2015
mellan Nässjö kommun och Polismyndigheten i Jönköpings län

Överenskommelse om samverkan 2012-2015 mellan Nässjö kommun och Polismyndigheten i Jönköpings län

2008 formulerade Rikspolisstyrelsen en ambition om att koppla samman kommunernas och de lokala polismyndigheternas arbete i en gemensam process för öka tryggheten och minska brottsligheten i samhället.

Under senare år har trygghets- och säkerhetsarbetet i Nässjö kommun lyfts fram och utvecklats. Stor tonvikt läggs vid det förebyggande arbetet.

Arbetet samordnas, på kommunens uppdrag, av Höglandets räddningstjänstförbund och är ett arbete som sedan flera år tillbaka inbegripit många av samhällets olika aktörer, däribland även polisen. En plan för att uppnå kommunens och polisens gemensamt identifierade mål effektiviserar och stabiliserar samverkan ytterligare.

Innehållet i denna överenskommelse visar delar av en gemensam strävan och vari denna sammanstrålar. Målet med denna överenskommelse om samverkan är att...

- öka kommuninvånarens upplevda trygghet,
- samt att minska den faktiska brottsligheten i Nässjö kommun.

Båda parter har, vid sidan av detta dokument, kvar sina ordinarie åtaganden som beslutats inom respektive organisation.

Övergripande struktur

Nässjö kommun styr sin verksamhet enligt arbetsmodellen balanserat styrkort. Trygghets- och säkerhetsarbetet är förvaltningsöverskridande och har därför systematiserats i ett horisontellt styrkort Trygghet och säkerhet, som löper genom (läs hängränna) hela kommunorganisationen.

I Nässjö kommun utgår det horisontella styrkortet Trygghet och säkerhet från dokumentet Handlingsprogram för skydd och säkerhet. Handlingsprogrammet utgör kärnan av det horisontella styrkortet.

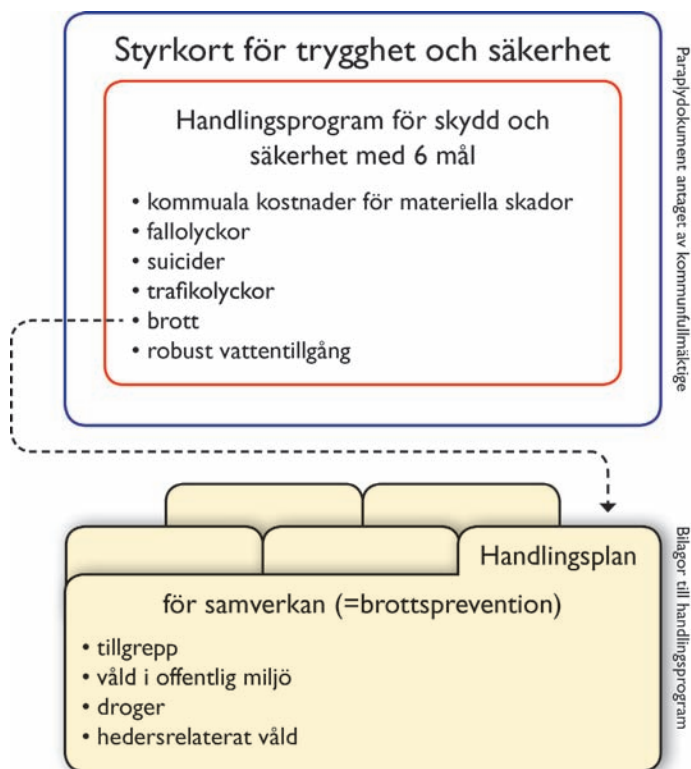
Landets kommuner är skyldiga, enligt Lag om skydd mot olyckor (2003:778), att varje mandatperiod fastställa en plan för hur man kommer att arbeta för förebygga de lokala olycksriskerna. Nässjö kommun har valt att ta ett större grepp om säkerhetsfrågan och arbeta med att förebygga, avhjälpa och erfara från den lilla händelsen som den enskild själv ska kunna hantera till kris och extraordinär händelse med påverkan på hela samhällsstrukturen.

Detta arbete styrs av Handlingsprogram för skydd och säkerhet. Programmet innehåller sex mål som fastställts av kommunfullmäktigeförsamlingen i Nässjö kommun. Utifrån dessa mål arbetas sedan fram aktiviteter som syftar

till att påverka den mätbara indikatorn och uppnå det fastslagna målet.

I nuvarande handlingsprogram (för 2012-2015) fastslår kommunfullmäktige målsättningen att antalet brott ska minska. Överenskommelse om samverkan 2012-2015 mellan Nässjö kommun och Polismyndigheten i Jönköpings län är en del av handlingsprogrammets struktur. Överenskommelsen, med bilagd handlingsplan, syftar självklart till att uppnå planens egna mål, men ligger också i linje med den strävan som fastställts i det kommunala Handlingsprogrammet för skydd och säkerhet.

Polismyndighetens verksamhet utgår från regeringens regleringsbrev.

Arbetsprocess

Det arbete som ska genomföras enligt bilagd plan utförs i en systematisk arbetsprocess. Den består av fyra delar: planera, genomföra, följa upp och förbättra.

För att uppnå planens mål genomför parterna varje år en rad aktiviteter. Aktiviteterna förverkligas genom att parterna planerar in dessa i sina ordinarie verksamhetsplaner och budgetar.

För att synkronisera arbetet träffas representanter från kommunens förvaltningar, polismyndigheten och Höglandets räddningstjänstförbund (HRF), fyra till fem gånger per år. Höglandets räddningstjänstförbund är sammankallande.

Uppföljning och utvärdering

Gruppens arbete följs upp och redovisas årligen i ett gemensamt trygghetsbokslut. Trygghetsbokslutet redovisas för kommunfullmäktige och polisens uppföljnings- och analysenhet (PUA) senast i maj året efter aktuellt verksamhetsår.

Inför denna överenskommelses andra handlingsplan (för 2014-2015) ska probleminventering orsaksanalys och aktivitetsplan ses över och vid behov arbetas om. Översynen tar utgångspunkt i bland annat trygghetsboksluten för 2012 och 2013. Arbetet med ny/reviderad handlingsplan ska påbörjas hösten 2013.

Effekterna av det kommunala handlingsprogrammet för skydd och säkerhet, och därmed också denna överenskommelse, utvärderas 2015. Utvärderingsarbetet startar senast hösten 2015. Utvärderingen ligger till grund för ny överenskommelse om samverkan för perioden 2016-2019.

Giltighetstider

Denna överenskommelse gäller från den 1 januari 2012 till den 31 december 2015. Den handlingsplan som är bilagd till denna överenskommelse är tvåårig och gäller från och med 1 januari 2012 till och med 31 december 2013. Ny/reviderad handlingsplan ska gälla från den 1 januari 2014 till den 31 december 2015.

Undertecknande parter

Överenskommelsen om samverkan, med bilagd handlingsplan för 2012-2013, fastställs av å Nässjö kommuns vägnar av kommunstyrelsen i Nässjö kommun och undertecknas av kommunstyrelsens ordförande. Å polismyndighetens vägnar undertecknas dokumentet av länspolismästaren.

Handlingsplan för 2014-2015, som verkar inom ramen för denna samverkansöverenskommelse, undertecknas av kommundirektören å Nässjö kommuns vägnar samt av närpolischefen å polismyndighetens vägnar.

Nässjö den 18 januari 2012

Bo Zander
Kommunstyrelsens ordförande
Nässjö kommun

Håkan Sandahl
Länspolismästare
Polismyndigheten i Jönköpings län

Handlingsplan för samverkan 2012-2013

Nässjö kommun och Polismyndigheten i Jönköpings län

Detta dokument är Nässjö kommuns om närpolisområdet Höglandets gemensamma mål- och åtgärdsplan för det brottsförebyggande arbetet i Nässjö kommun under 2012 och 2013.

Utifrån en gemensam problembild har parterna kommit fram till att särskild uppmärksamhet ska riktas mot fyra huvudområden:

- Tillgrepsbrott
- Våld i offentlig miljö
- Droger
- Hedersrelaterat våld

Problembild

Vart annat år genomförs i Nässjö kommun, via Statistiska Centralbyråns försorg en medborgarundersökning, i vilken 600 kommuninvånare ombeds svara på en rad frågor. Bland annat mäts Nöjd-Region-Index (NRI), vilket är en kategori som bland annat ger svar på hur medborgarna bedömer Nässjö kommun som en plats att bo och leva på sett ur ett trygghetsperspektiv.

Våren 2011 gav kommuninvånarna den upplevda tryggheten betygsindex 57. I jämförelse med den tidigare mätningen, gjord våren 2009, har indexet ökat med nio enheter (betygsindex 48). I jämförelse med genomsnittet för övriga svenska kommuner som genomfört undersökningen (128 stycken år 2011) är Nässjö kommuns betygsindex för trygghet statistiskt säkerställt lägre. Det genomsnittliga betygsindexet för trygghet är 59. Av mätningen kan man alltså konstatera att kommuninvånarna känner sig tryggare än två år tidigare men är mindre trygga än den genomsnittlige svenske kommuninvånaren.

I den kommunala risk- och sårbarhetsanalysen, genomförd våren 2011, konstateras att våld- och tillgrepsbrott är de nödlägen som mest frekvent drabbar kommuninvånaren. Trenden är ökande. Mätningar genomförda av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, visar att knappt fyra av tio kommuninvånare (38 procent) oroar sig ibland alternativt ofta för att drabbas av våldsbrott, medan drygt varannan kommuninvånare (56 procent) oroar sig ibland, alternativt ofta, för att drabbas av tillgrepsbrott.

Problembild: Tillgrepsbrott

Tillgrepsbrotten står för en betydande del av det totala antalet anmälda brott. Många av brotten är integritetskränkande och upprepad utsatthet förekommer. De polis-anmälda tillgrepsbrotten visar en nedåt gående trend vid en jämförelse per den 1 juli 2010 och 1 juli 2011.

Nässjö kommun uppvisar den största minskningen men ligger, i förhållande till folkmängd, trots det högst bland

länets kommuner. Det kan konstateras tydliga toppar i statistiken och en sådan inträffade under vintern/våren 2011 då ett gäng ungdomar tillgreps en mängd bilar som användes vid sk "joyrides" och därefter stacks i brand. Tillgrepsbrotten sker företrädesvis nattetid under hela året och är koncentrerade till Nässjö stad.

Problembild: Våldsbrott i offentlig miljö

Regeringen har tydligt angivit nationella mål avseende våld i den offentliga miljön där kravet på en minskning är tydlig. Våld i det offentliga rummet har en klar negativ inverkan på människors trygghet, även om det sällan handlar om oprovocerat våld.

En ny C-uppsats vid Stockholms universitet, som bygger på ett stort antal intervjuer, visar att män som har en hög alkoholkonsumtion är inblandade i slagsmål tre gånger oftare än män som har en normal konsumtion. Män som intensivkonsumerar vid två till sju tillfällen per vecka, var inblandade i slagsmål 16 gånger oftare än normal-konsumenter.

De som begår huvuddelen av våldsbrotten är yngre alkoholpåverkade män och även offren är yngre alkoholpåverkade män, även om tendensen är att andelen alkoholpåverkade gärningsmän och offer minskar över tid. Nationellt sett minskar det dödliga våldet samtidigt som befolkningen ökar.

Nässjö kommun har, i förhållande till folkmängd, ett högt antal anmälda brott i jämförelse med andra kommuner i länet. Anmälningarna ligger på ungefär samma antal sedan 2007 och endast mycket små rörelser upp och ner är synliga i statistiken.

Det kan statistiskt konstateras att de anmälda brotten i stor utsträckning sker mellan kl. 22.00 och 03.00 (nästan 50 procent) och företrädesvis fredag och lördag i tämligen nära anslutning till nöjesställen och restauranger i stadskärnan. Det är samma bild som polismän beskriver i pm och andra avrapporteringar.

Problembild: Droger

I regeringens handlingsplan är det övergripande målet ett narkotikafritt samhälle. Missbruk av narkotika leder ofta till annan brottslighet och en kriminell livsstil. Narkotika ger också stora ekonomiska vinster inom den organiserade brottsligheten.

Statistiskt är Nässjö kommun överrepresenterad i brotts-typen tillgrepp och det är välkänt att narkotikabruk är förknippat även med andra brott; multikriminalitet med tonvikt på tillgreppsbrott.

Polisiär underrättelseinformation pekar på att Nässjö är överrepresenterad (ur ett högländsperspektiv) i antal narko-tikamissbrukare. En polisiär insats genomfördes under för-sta halvåret 2011 då över 100 narkotikabrott rapporterades.

Vid 29 tillfällen uppdagades drograttfyllerister, 31 personer var tidigare ostraffade och okända för polisen, fyra personer var under 18 år (1 person var 15 år). De droger som togs i beslag var amfetamin, hasch, kokain och marijuana.

Enligt en FoU rapport från 2009 gällande ungdomars drog-vanor som grundar sig på enkätundersökning bland elev-erna i årskurs 9, framkommer att eleverna i Nässjö kommun i störst utsträckning använt narkotiska preparat i jämförelse med övriga högländskommuner.

Problembild: Hedersrelaterat våld

Det hedersrelaterade våldet har en tydlig plats i regeringens budgetproposition och man har sedan några år tillbaka en handlingsplan för hur arbetet med att bekämpa denna brottstyp ska genomföras. Den bygger på till stor del sam-verkan mellan polis och kommun samt andra fristående aktörer i samhället.

Pengar har avsatts för detta ändamål och Länsstyrelsen i Jönköpings län, med landshövdingen i spetsen, har tydligt uttalat vikten av att det brottsförebyggande arbetet genom-förs. Länsstyrelsen har avsatt pengar som polismyndigheten sökt och därmed kunnat anställa en projektledare.

Projektledaren som anställdes 1 september 2010 har genomfört en förstudie som ska ligga till grund för en genomförandefas våren 2012. Förstudien grundar sig bl a på enkäter som under våren 2011 gått ut till elevhälsovårds-personal vid länets samtliga högstadie- och gymnasieskolor. Svarsfrekvensen har sammantaget varit 65 procent.

Denna undersökning visar att en högstadieskola i Nässjö kommun påvisar betydligt fler problem i detta avseende än någon annan skola i länet. Elevhälsopersonalen har alltså i betydligt större omfattning upptäckt hedersrelaterade problem och brott. Det behöver inte vara så att det är större problem på den skolan utan kan handla om att personalen t. ex har en bättre utbildning och insikt i denna problematik och därmed lättare upptäcker och tolkar tecken och signaler. Samtidigt efterfrågas arbetssätt och metoder för ett bättre förebyggande arbete inom skolan såväl som en större samverkan kring dessa frågor.

Områdespolisen i Nässjö kommun har en bild av att det förekommer mer hedersrelaterade brott än i någon annan kommun på höglandet. Man har jobbat med detta i de akuta situationerna och funnit att utsatta brottsoffer har väldigt låg anmälningsbenägenhet p g a skuldkänslor och hot. Från polisens sida är det även känt att olika gruppe-ringars olikttänkande kommit till våldsytringar och hot på flera av kommunens skolor under senare år.

NÄSSJÖ KOMMUNS

291 KM EIDSBERG

VANORT

Orsaksanalys

I ett målorienterat arbete är det viktigt att ha kännedom om orsakerna till de problem som identifierats. Kunskap om varför problemet/situationen uppstått gör planerad åtgärd/aktivitet väsentligt effektivare. Denna analys är emellertid inte helt enkel att genomföra.

Forskning visar att de flesta riskfaktorerna inte är orsak till brottslighet. Brottslighet orsakas av människor som antingen vanemässigt, eller genom ett aktivt val, väljer att utföra handlingar som bryter mot lagen. Att förebygga brott handlar ytterst om att få människor att inte se brott som ett handlingsalternativ, alternativ att välja att inte utföra det även om vederbörande ser det som ett handlingsalternativ. Människor har olika benägenhet att utföra brott. Denna benägenhet har sin grund i personlighet, moraluppfattning och förmåga till självkontroll. Benägenheten samspelar med exponeringen i handlingsmiljön d v s frestelser/provokation att utföra brott.

Ett framgångsrikt brottsförebyggande arbete har i huvudsak sin grund i den moralbildningsprocess och den förmåga till självkontroll som byggs upp inom familjen och via skolundervisningen. Därmed kan konstateras att ett framgångsrikt brottsförebyggande arbete är mycket långsiktigt. Brottsproblematiken i Nässjö kommun återfinns inom områdena tillgreppsbrott, våld i offentlig miljö, droger samt hedersrelaterat våld.

När tillgreppsbrott klaras upp, framträder bilden av att gärningsmännen är missbrukare av narkotiska preparat i hög utsträckning, vilket i sin tur pekar mot att många missbrukare är bosatta i Nässjö kommun. Polisiär underrättelseinformation finns angående många missbrukare – såväl livsstilskriminella som ett stort antal mycket unga nyetablerade missbrukare.

Under första halvåret 2011 har polisen bedrivit intensivt arbete i Nässjö kommun med särskilt avsatt personal för att upptäcka och lagföra narkotikabrott i gatumiljön. Ett ovanligt stort antal missbrukare upptäcktes. En mycket trolig orsak till den stora mängden tillgreppsbrott är det stora antalet etablerade missbrukare som är bosatta i kommunen. Varför Nässjö kommun är överrepresenterad i detta avseende finns det ingen klar bild över

En stor orsak till våld i offentlig miljö är givetvis den intensiva alkoholkonsumtionen fredags- och lördagskvällar,

då våldssituationer uppstår vid nöjesställen och restauranger i samband med trängsel i köer, gamla oförrätter, svartsjuka och gängkonstellationer.

Problemet kring hedersrelaterat våld och förtryck är komplext men vissa komponenter kan definieras: könsmaktssystem, tradition, kultur, utanförskap, individuella/psykologiska svårigheter och ”religion”.

Det finns en kollektiv uppfattning om ett förhållningsätt till vad som är tillåtet och inte tillåtet. Det är ett normsystem som är djupt rotat där omgivningen tillskriver individen en roll av vad som förväntas av dem beroende på kön, ålder, sexuell läggning och status. I vissa patriarkala samhällsstrukturer är individen helt underordnad familjen/gruppen man lever i. Ord kopplade till hedersbegreppet är: ära, vanära, självrespekt, ansikte, skam och skuld.

Det är oerhört vanskligt att peka ut grupper, eller personer, som problembärare men så länge individer eller grupper utsätter andra för hedersrelaterade brott och vägrar underordna sig svensk lag, är det i sig ett hot mot demokratin och varje människas fri- och rättigheter.

Orsakernas orsaker, till exempel varför det bor relativt många missbrukare i Nässjö kommun, kräver en särskild utredning och analys .

Åtgärder

Parternas strävan, utifrån sina respektive uppdrag, är att i första hand att förstärka det förebyggande arbetet och i andra hand det avhjälpande arbetet inom nedan angivna problemområden.

Tillgreppsbrott

Mål: Antalet tillgreppsbrott ska minska under planperioden (2013 jämfört med 2011)

Källa för mätning: Statistik från BRÅ

Aktivitet	Ansvarig	Utförd senast
Ökat fokus mot vaneförbrytare där yttre spaningsgrupper förstärker. Patrullering i utsatta områden ska ske i "linjeverk-samheten". Fortsatt bra platsundersökning med spårsäkring och förhör.	Polisen	31/12 2012
Ökad etablering av grannsamverkan. Antalet områden med fungerande grannsamverkan ska vara fler 2013 än 2011	Polisen	31/12 2013
Intensifierad medling och återkoppling till föräldrar vars barn/ungdomar begått tillgreppsbrott	Polisen	31/12 2012

Våldsbrott i offentlig miljö

Mål: Antalet våldsbrott i offentlig miljö fredag-lördag mellan kl. 20.00-03.00 ska minska under planperioden (2013 jämfört med 2011)

Källa för mätning: Statistik från BRÅ

Aktivitet	Ansvarig	Utförd senast
Samordnad tillsyn av serveringstillstånd X gånger per år. Polisen och Nässjö kommun ska tillsammans genomföra tillsynsbesök på kommunens krogar. Syftet är att säkerställa så att servering av alkohol endast sker i sådan omfattning och under sådana former att skador, eller brister i allmän ordning och nykterhet på serveringsstället inte uppstår. Besöken ska också tillse att ingen minderårig serveras alkohol.	Individ- och familjeomsorgsförvaltningen, Polisen	31/12 2012 31/12 2013
Genomföra en trygghetsvandring per år för att, utifrån kända "hotspots", vidta åtgärder och förbättra den upplevda säkerheten bland i synnerhet ungdomar.	Kommunledningskontoret, Kultur- och fritidsförvaltningen	31/12 2012 31/12 2013
Inventera möjliga former för arbete med ungdomar utifrån gruppen "Unga i fokus"	Individ- och familjeomsorgsförvaltningen, Barn- och utbildningsförvaltningen	31/12 2012
Utveckla och implementera "Ung säkerhet" i gymnasieskolan åk 2. Dagens tema alkohol och trafiksäkerhet vidgas till att även omfatta sambandet mellan alkohol och våld/misshandel.	HRF Polisen	31/12 2013

Droger

Mål: Antalet anmälda narkotikabrott ska öka under planperioden (2013 jämfört med 2011)

Kommentar: Av naturliga skäl så har detta fokusområdet en låg anmälningsbenägenhet. Det finns ett rakt samband mellan Polisens aktivitet och antalet anmälningar. Ju fler narkotikabrott som anmäls desto lägre blir tillgängligheten, vilket i sin tur minskar bruket.

Källa för mätning: Statistik från BRÅ (synliggöra ökningen av brott) samt resultat från LUPP-mätning (synliggöra minskningen av bruket)

Aktivitet	Ansvarig	Utförd senast
Begära och analysera urinprov från slumpmässigt utvalda elever på Brinellgymnasiet (frivilligt test)	Barn- och utbildningsförvaltningen	1/6 + 31/12 2012
Intensifiering av yttre spaning i syfte att upptäcka fler överlåtelsebrott. Minst fem procent av rapporterade narkotikabrott ska vara överlåtelsebrotten	Polisen	31/12 2012
”Drogutbildning” för föräldrar med barn inför och i tonåren	Barn- och utbildningsförvaltningen, Polisen, Individ- och familjeomsorgsförvaltningen, Kultur- och fritidsförvaltningen	31/12 2012 31/12 2013
Antalet polisinitierade ringa narkotikabrott ska öka och större uppmärksamhet ska riktas mot ungdomar i åldern 15-18 år. Tio procent av de anmälda brotten ska gälla ungdomar i åldern 15-18 år. Nätspaning ska vara en del i det underrättelse-baserade arbetet. Polisen ska vara på platser där ungdomar samlas, både fysiskt och på nätet.	Polisen	31/12 2013

Hedersrelaterat våld

Mål: Antalet anmälda fall av hedersrelaterat våld ska öka under planperioden (2013 jämfört med 2011)

Kommentar: Inom detta fokusområde är det rimligt att anta att det finns ett mörkertal, fall som aldrig kommer till någons kännedom, fall som aldrig anmäls. Det är också rimligt att anta en viss andel av de anmälningar som de facto görs sorteras in i fel kategori och hanteras därmed fel på grund av otillräckliga kunskaper inom området. Genom att lyfta fram frågan i ljuset, informera och utbilda är strävan att fler ska våga anmäla och myndigheterna ska få kunskap om vilka frågor som ska ställas för att kunna rätt kategorisera och rätt hantera anmälningar om hedersrelaterat våld.

Källa för mätning: Barn- och utbildningsförvaltningens sammanställning av svaren på frågor om hedersrelaterat våld från de motiverande samtalen (nollmätning görs 2012).

Aktivitet	Ansvarig	Utförd senast
Projekt "Det handlar om kärlek" Informationsprojekt i Länsstyrelsens regi i samverkan med Rädda Barnen, Kvinnojouren och Ungdomsmottagningen. Projektet har två målgrupper: dels skolans personal, dels eleverna. Projektet genomförs under vårterminen 2012 och avgränsas till Norråsaskolan och Brinellgymnasiet.	Barn- och utbildningsförvaltningen, Polisen, Kultur- och fritidsförvaltningen	1/6 2012
Komplettera de lagstadgade motiverande samtalen med frågor om hedersrelaterat våld eller hot därom	Barn- och utbildningsförvaltningen	1/1 2012
Anordna kunskapsdag om hedersrelaterat våld för berörd personal inom barn- och utbildningsförvaltningen, individ- och familjeomsorgsförvaltningen samt Polisen	HRF	31/12 2012 31/12 2013
Fastställa en nollpunkt att mäta utifrån via sammanställning svaren på frågorna angående hedersrelaterat våld vid de motiverande samtalen	Barn- och utbildningsförvaltningen	31/12 2012
Arbeta fram en gemensam rutin för kommunen kring hedersrelaterat våld som en del i arbetet med rutiner för våld i nära relationer.	Individ- och familjeomsorgsförvaltningen	31/12 2013

Nässjö kommun

571 80 Nässjö

Tel. 0380-51 80 00

www.nassjo.se

NÄSSJÖ KOMMUN

**Polismyndigheten
i Jönköpings län**